

Laparoskopik Cerrahi

Gelişen teknolojiyle birlikte artık cerrahi operasyonların önemli bir bölümü laparoskopi yani kapalı teknikle yapılabiliyor. Bu ameliyatlarda büyük kesi olmadan, uygun vakalarda hatta pankreas kanseri cerrahisi gibi çok zor ameliyatlarda bile başarılı sonuçlar veriyor. Hastanede kalış süresini kısaltması, hastaların daha kısa sürede günlük aktivitelerine dönebilmesine olanak sağlıyor. Kayseri Özel Erciyes Hastanesi cerrahları ve kadın doğum ve hastalıkları uzmanları laparoskopik cerrahi hakkında bilgi verdi.

Laparoskopik cerrahi nedir?

Genellikle göbek deliğinden ucunda kamera bulunan ince bir aletin karın içine sokularak karın içindeki organların görüntülenmesi ve ameliyat yapması işlemine laparoskopik cerrahi denmektedir. Laparoskopik cerrahide karının farklı yerlerine 0.5 veya 1 cm genişliğinde aletler yerleştirilmektedir ve cerrahi bu aletler ile yapılmaktadır.

Laparoskopik cerrahi hangi hastalıklarda uygulanır?

Laparoskopik cerrahi karın içi ameliyatlarının tamamında kullanılabilir. Örneğin apandisit ve safra kesesinin alınması, karın bölgesindeki tümörlerin çıkarılması, mide ve bağırsaklarla ilgili hastalıklarda, obezite cerrahisinde, karın ya da kasık bölgesindeki fıtıkların tedavisinde, karaciğer, kolon gibi organların kısmen ya da tamamen çıkarılmasında rahatlıkla uygulanabilmektedir.

Laparoskopik cerrahi karın içi ameliyatlarının tamamında kullanılabilir. Örneğin apandisit ve safra kesesinin alınması, karın bölgesindeki tümörlerin çıkarılması, mide ve bağırsaklarla ilgili hastalıklarda, obezite cerrahisinde, karın ve kasık bölgesindeki fıtıkların tedavisinde, karaciğer ve kolon gibi organların kısmen ya da tamamen çıkarılmasında rahatlıkla uygulanabilmektedir.

Kadın doğumun sezeryan hariç bütün cerrahi işlemlerde laparoskopik cerrahi kullanılmaktadır.

Laparoskopik cerrahi nasıl yapılır?

Hastalar öncelikle genel anestezi ile uyutulur. Bir sonraki aşamada hastanın göbek deliğinden içeriye sokulan bir iğne ile karın boşluğu, CO2 (karbondioksit) gazı ile

şişirilir. Böylece karın içi organlar daha net görülür ve ameliyat bölgesinde gerekli çalışma alanı oluşturulur. Sonrasında karın içine yerleştirilen kamera sayesinde karın içi aydınlatılır. Bu kamera karın içindeki tüm görüntüleri ekrana aktarır. Bu sayede hastalık ve mevcut sorunlar doğrudan, rahat biçimde görülebilir. Ameliyatta karının farklı bölgelerinden delikler açılır. Bu deliklerden içeri yardımcı aletler yerleştirilir ve laparoskopik cerrahi gerçekleştirilir. Laparoskopik cerrahi kansız ve bıçaksız ameliyat olarak da bilinir.

Hızla gelişen teknolojiyle birlikte laparoskopi cihazları oldukça gelişmiş, gerek ışık kaynağı gerekse görüntüleme sistemi olarak tüm cihazlar minimum boyutlara getirilip tek bir boru içine konulmuştur. Önceden tanı amaçlı kullanılan bu teknik artık cerrahi olarak da kullanılmaktadır. Önceleri safra kesesi ameliyatında kullanılan laparoskopik cerrahi tekniği geliştirilerek karın içindeki tüm ameliyatların laparoskopik olarak yapılabilmesi sağlanmıştır. Günümüzde neredeyse tüm organların ameliyatları laparoskopik yapılabilir olmuştur.

Laparoskopik cerrahi hakkında sık sorulan sorular

Laparoskopik cerrahide kaç delik açılır?

Laparoskopik cerrahi-ameliyat edilecek organ karın içine yerleştirilen kamera ile çıplak göze göre 20 kat daha büyük ve ayrıntılı görünür. Ameliyatın türüne göre giriş deliklerinin sayısı ve kesi yeri genişliği değişebilir. Hatta tek kesi ile bile bu ameliyatların bir kısmı yapılabilir. Kesi yeri genişliği ise 0.5-1 cm arasındadır. Böylece yara daha hızlı iyileşir, ameliyat sonrası günlük hayata daha hızlı dönülür.

Laparoskopik cerrahide yaş sınırı var mı?

Minimal invaziv cerrahi de denilen bu ameliyatlar için herhangi bir yaş sınırı yoktur; karın içinde gerçekleştirilen ameliyatların tamamı yakını bu yöntem ile gerçekleştirilebilir.

Laparoskopik cerrahi işlemi riskli midir?

İşlemin belirleyicisi, uygulamayı gerçekleştiren cerrahın laparoskopik cerrahi tecrübesi ve uygulanan merkezin uygun donanıma sahip olmasıdır. Gerçekte tecrübeli ellerde ve donanımlı merkezlerde bu ameliyatların karın açılarak yapılan ameliyatlardan (açık ameliyatlar) eksik veya yetersiz tarafları olmadığı gibi çok daha üstün avantajları mevcuttur.

Laparoskopik cerrahide anestezi olarak ne uygulanır?

Laparoskopik cerrahi genel anestezi ile yapılmaktadır.

Laparoskopik cerrahi kim yapar?

Bu ameliyatlarda özel zaman ayrılması gereken, başta cerrah olmak üzere tüm ameliyathane ekibinin ek eğitimler alması ve donanım anlamında farklı aletlerin de ameliyathanede bulundurulması gereken ameliyatlardır.

Laparoskopik cerrahinin hasta açısından yararları nelerdir?

Laparoskopik cerrahi sonrası hastalar daha az ağrı hisseder ve daha erken hareket etmeye başlar. İş veya okula dönüş daha hızlı olur. Ameliyat yeri izi açısından daha avantajlı olan laparoskopik cerrahi ile ameliyat yeri fıtıklarının da önüne geçilebilir. Hastaların ameliyat olmadan önce bu ameliyatın laparoskopik olarak yapılmasının avantajları ve varsa dezavantajlarını cerrahları ile tartışmaları en doğru yoldur.

Laparoskopik cerrahi komplikasyonları nelerdir?

Laparoskopik cerrahi uygulayan cerrahların bu yöntemle ilgili tüm komplikasyonları ve komplikasyon yönetimini bilmeleri gerekir. Nadir de olsa karın boşluğuna yerleştirilen laparoskopik cerrahi aletleri ile çalışırken ameliyat edilen organın çevresindeki başka organlarda bazı hasarlara yol açılabilir. Son derece nadir görülen majör ve minör damar yaralanmaları, mide-bağırsak yaralanmaları, mesane yaralanmaları meydana gelebilir. Diğer komplikasyonlardan biri de fıtık gelişimidir; fıtık, şeker hastalığı olan ve şişman kişilerde daha fazla risk olabilmektedir. Ancak bu komplikasyon açık cerrahiye oranla daha düşüktür. Laparoskopik cerrahi yapan cerrahlar bu işlemin nasıl doğru yapılacağını, kriz yönetimini bilmekte ve önlemlerini buna uygun şekilde almaktadır.

Laparoskopik cerrahi sonrası bakım nasıl olmalıdır?

Hastaların merak ettiği konulardan biri de laparoskopik cerrahi sonrasında ne yapılması gerektiğidir. Genel anestezinin etkisi ameliyattan 3-4 saat sonrasında geçmektedir. Laparoskopik cerrahide karın içi karbondioksit gazı ile şişirilmektedir. Bazen bu gazın bir kısmı karın içinde kalabilmektedir. Bu gaza bağlı olarak hasta ayağa ilk kalktığında omuzlarında ağrı hissedebilir. Omuz ve ameliyat yeri ağrısı için

hastalar ağrı kesici kullanmaktadır. Laparoskopik cerrahide gizli dikiş kullanılır ve bu dikişler kendiliğinden erirler. Bu nedenle hastanın yara bakımı için bir şey yapmasına gerek yoktur. Dikişler kaşınmaya başlarsa bu iyileşmenin göstergesidir. Kesi yerlerinde morarma olabilir ve bu kendiliğinden geçer. Kesi yerleri 1-2 ay içinde fark edilmeyecek duruma gelebilir. Eğer kesi yerlerinde kanama, akıntı geliyorsa doktorla irtibata geçilmelidir. Ameliyat sonrasında ilk 6 saat içinde sıvı gıdalar alınır. Eğer bulantı veya kusma durumu olmazsa katı gıdalara geçilebilir. Eğer karında bir şişlik ya da bulantı-kusma olursa doktora bilgi verilmelidir. Ameliyattan sonraki 48 saat içinde duş alınabilir. Ancak banyoda kese yapılmamalı, ameliyat noktaları kurcalanmamalıdır. Duşta suyun ve sabunun baştan aşağıya akması yeterlidir. Eğer ameliyat sonrasında şişkinlik, gaz ya da gaita çıkaramama, idrar yapamama durumları meydana gelirse yine doktora haber verilmelidir.

Laparsokopik cerrahi sonrası beslenme nasıl olmalıdır?

Ameliyatın türüne göre ortalama 6-saat içinde oral yoldan vücuda sıvı alınabilmektedir. Eğer bulantı veya kusma olmazsa katı gıdalara geçiş olabilmektedir. Ancak obezite cerrahisinde ve farklı cerrahilerde beslenme düzeni net olarak doktor ve diyetisyen tarafından belirlenmelidir.